

Billund
kommune

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Fugdalsevej 8, 7250 Hejnsvig

August 2020

Dato: 20-08-2020

Teknik & Miljø

Erhverv og Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.19 P19

Sagsnr.: 20/6403

Ks.: RHS

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	4
GODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ FUGDALVEJ 8, 7250 HEJNSVIG.....	7
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER.....	8
ØVRIGE FORHOLD	8
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	
VILKÅR	
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	
OFFENTLIGGØRELSE MV	
KLAGEVEJLEDNING	
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	
INDLEDNING	23
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	23
Husdyrbrugets beliggenhed	24
Stalde og produktioner	25
Gødningsproduktion og -opbevaring	28
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....	28
Foder	30
Energi- og vandforbrug.....	30
Affald	32
Spildevand.....	33
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	33
Lugt.....	34
Støj, rystelser og transport	36
Støv, fluer og skadedyr	39
Lys	40
Landskab og kulturmiljø	40
Driftsforstyrrelser og uheld	41
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	43
Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur	44
Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget.....	44
Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur	45
Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur....	45
Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori	
3-natur	46
Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)	47
Bilag IV arter	47
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	49
OPHØR	51
ALTERNATIVE MULIGHEDER	51
SAMLET VURDERING	52
BILAG	54

Indledning

Billund Kommune meddelte den 24. april 2017 miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig. Der er godkendt et husdyrbrug med 330 årssøer, 11.000 smågrise og 5.200 slagtesvin (polte) samt 5.800 slagtesvin (galte), i alt 406,7 DE. Afgørelsen blev meddelt efter § 12 stk. 2 i den da-gældende Husdyrbruglov¹.

Virksomheden har den 6. maj 2020 ansøgt om godkendelse af udvidelser og ændringer. Der er ansøgt om miljøgodkendelse efter reglerne i nugældende Husdyrbruglov² til udvidelse med en ny farestald, ny drægtighedsstald og ny klimastald. Den nuværende sostald skal ombygges til klimastald til smågrise, og den nuværende poltestald skal i fremtiden anvendes til buffer-/sygestald. Der søges desuden om lovliggørelse af nyopført maskinhal. Herudover godkendes ejendommens samlede produktionsarealer i henhold til nye regler i Husdyrbrugloven.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny godkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om godkendelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug omfattet af godkendelse efter § 12 foretager ændringer eller udvidelser, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 2, i lovens kapitel 10.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte udvidelser og ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 4a, Fugdøl By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 5300004727. Bedriftens CVR nr. er 37414352. Husdyrbruget ejes og drives af Fugdøl Toftegård ApS.

¹ LBK nr. 442 af 13/05/2016. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

³ BEK nr. 1261 af 29/11/2019. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrbrug-lovens § 55, stk. 2 og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 62, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 8. juni 2020 samt i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted den 10. juni 2020. Offentligheden har herved indenfor en frist på 16 dage haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 7 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet udtalelse fra eksterne berørte myndigheder efter lovens § 55.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Dette udkast til miljøgodkendelse har været sendt i høring i 30 dage (tillagt 7 dage pga. sommerferieperioden) til den 15. august 2020, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet sendes til:

Fugdøl Toftegård ApS, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Helle Borum, hbo@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 1.443 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejere/beboere:

Askjærvej 16	7250	Hejnsvig
Askjærvej 17	7250	Hejnsvig
Askjærvej 2	7250	Hejnsvig
Askjærvej 3	7250	Hejnsvig
Askjærvej 21	7250	Hejnsvig
Askjærvej 26	7250	Hejnsvig
Askjærvej 30	7250	Hejnsvig
Askjærvej 31	7250	Hejnsvig
Askjærvej 33	7250	Hejnsvig
Askjærvej 34	7250	Hejnsvig
Askjærvej 6	7250	Hejnsvig
Boldingvej 3	7250	Hejnsvig
Boldingvej 7	7250	Hejnsvig
Boldingvej 8	7250	Hejnsvig
Bredgade 11	7250	Hejnsvig
Bredgade 15	7250	Hejnsvig
Bredgade 17	7250	Hejnsvig
Bredgade 19	7250	Hejnsvig

Bredgade 2	7250	Hejnsvig
Bredgade 3	7250	Hejnsvig
Bredgade 4	7250	Hejnsvig
Bredgade 6	7250	Hejnsvig
Bredgade 7	7250	Hejnsvig
Egebjerg Landevej 140	7250	Hejnsvig
Egebjerg Landevej 149	7250	Hejnsvig
Egebjerg Landevej 150	7250	Hejnsvig
Egebjerg Landevej 154	7250	Hejnsvig
Egebjerg Landevej 155	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 11	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 15	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 16	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 19	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 3	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 4	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 7	7250	Hejnsvig
Fugdalvej 8	7250	Hejnsvig
Katrinebjergvej 3	7250	Hejnsvig
Katrinebjergvej 4	7250	Hejnsvig
Katrinebjergvej 7	7250	Hejnsvig
Kirkevej 30	7250	Hejnsvig
Kirkevej 41	7250	Hejnsvig
Kirkevej 42	7250	Hejnsvig
Kirkevej 43	7250	Hejnsvig
Kirkevej 44	7250	Hejnsvig
Kirkevej 46	7250	Hejnsvig
Kirkevej 48	7250	Hejnsvig
Kirkevej 51	7250	Hejnsvig
Kirkevej 52	7250	Hejnsvig
Kirkevej 56	7250	Hejnsvig
Lillevej 10	7250	Hejnsvig
Lillevej 3	7250	Hejnsvig
Løvlundvej 29	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 45	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 50	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 53	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 54	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 57	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 58	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 62	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 63	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 66	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 68	7250	Hejnsvig
Ribe Landevej 70	7250	Hejnsvig

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 7 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndig-

heder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 54 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har i høringsperioden modtaget bemærkninger fra ejeren af Lillevej 3, 7200 Hejnsvig. Ejeren skriver:

Det er med stor bekymring for fremtidig liv øst for byggeriet, at vi har modtaget denne høring.

Det er allerede for nuværende store lugtgener fra ejendommen ved vestenvind. Fugdal fodboldgolf bliver fravalgt som fritids fornøjelse, da der ikke er nogen som ønsker at gå i den stank.

Vores egen beboelse på lillevej er udendørs tøj tørring ikke en mulighed.

Det er et meget stort antal dyr på et lille areal, beskrivelsen af luftens rensning er meget vagt beskrevet i udkastet.

Det må være et krav at al udledning af luft fra ejendommen renses for kvælstof, metan og lugt, da denne teknologi er tilgængelig.

Dette må også gælde for de overdækkede gylletanke og pumpe stationer. Da der på en anden stor ejendom beliggende på Kirkevej Hejnsvig er meget store lugtgener ved de lovmæssige daglige omrøringer af gyllen.

Vi håber på at der bliver lyttet til livet der skal leves efterfølgende i Hejnsvig by.

Høringssvaret har været forelagt ansøger, som har flg. kommentarer til de nævnte punkter:

”Gældende lovgivning til lugtgeneafstand til naboer uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde er alle overholdt.

Der er en luftrenser på 2 sektioner af den stald, der blev opført i 2018.

Der planlægges gulve med delvis spaltegulv i de nye stalde af hensyn til lugt og ammoniak og omkringboende.

Der bliver gyllekøling i de nye stalde samt staldene uden luftrenser (minus stald 5), hvilket både reducerer ammoniakudledningen fra ventilationsskorstenene samt lugten.

Det er i januar 2018 optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, at gyllekøling har en lugtreducerende effekt på op til 20 % ved maksimal drift.

Da lugtgeneafstanden er overholdt, bliver der ikke indregnet lugtreducerende effekt af luftrenseren eller gyllekøling, men det betyder ikke, at effekten ikke er der.

Det må vurderes, at driften af anlægget medfører, at lugtpåvirkningerne i omgivelserne vil være mindre end det, der er beregnet i ansøgningen.

Lovgivningen er således, at der ikke beregnes lugt fra gylletanke. Ved at sætte telt på tankene reducerer man ammoniakudledningen med 50 %.”

Billund Kommunes vurdering

Lugtgener fra husdyrbrug vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne for det ansøgte projekt viser,

at lugtbeskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til alle genekategorier.

Dette er ikke ensbetydende med, at omkringboende ikke vil kunne lugte husdyrbrugets drift, men at påvirkningen vil kunne holdes på et acceptabelt niveau ud fra de vurderingskriterier, der normalt anlægges i Danmark. Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere udtalt, at landzonen er landbrugets arbejdsrum, hvor der må forventes en vis påvirkning fra erhvervet. Ejendommen på Lillevej 3 ligger i landzone, omkring 1,3 km sydøst for Fugdølvej 8. Ejendommen er registreret som landbrugsejendom.

Som ansøger skriver, er den lugtreducerende effekt af nogle af de miljøteknologier, der anvendes på ejendommen, ikke medregnet i lugtgeneberegningerne. Kommunen er enig i ansøgers vurdering, at lugtpåvirkningerne i omgivelserne vil være mindre end det, der er beregnet i ansøgningen.

Billund Kommune vurderer på ovennævnte baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende. I godkendelsen er der fastsat vilkår, som sikrer mulighed for myndighedsmæssige indgreb overfor væsentlige genepåvirkninger, hvis der skulle opstå behov for det.

Kommunens vurderinger er bl.a. foretaget ud fra de beregningssystemer, Miljøstyrelsen har stillet kommunerne til rådighed i forbindelse med husdyrsager. Derudover vil der altid være tale om en konkret vurdering i de enkelte sager.

Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er foretaget ud fra definitionen i § 11, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: *Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat, der er fastlagt i bilag 3, overskrides.* Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt.

Det er fortsat kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige gener. Kommunen finder ikke, at høringssvaret giver anledning til at ændre i afgørelsen.

Ved eventuelle lugtgener fra landbrug er man altid velkommen til at kontakte kommunen, der vil foretage en konkret vurdering og om nødvendigt kræve afhjælpende tiltag. Det skal bemærkes, at der ikke er lovmæssigt krav om daglige omrøringer af gylle.

Godkendelse af husdyrproduktionen på Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Virksomheden har den 6. maj 2020 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse til udvidelser og ændringer.

Endvidere er der efterfølgende løbende tilsendt kommunen opdateret ansøgningmateriale. Ansøgningen blev vurderet fuldt oplyst den 26. maj 2020.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte udvidelser og ændringer, efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Fugdvej 8 omfattet af en miljøgodkendelse fra 2017.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3, samt diverse supplerende oplysninger.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁴.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at krav og regler heri kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16 a i Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget blev i 2017 godkendt til en svinebesætning på maksimalt 406,7 DE (dyreenheder) efter reglerne i den dagældende Husdyrbruglov.

⁴ BEK. nr. 1317 af 04/12/2019. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Der er nu ansøgt om miljøgodkendelse til at opføre en ny farestald, en ny løbe-/drægtighedsstald og en ny klimastald, umiddelbart nord for den eksisterende bygningsmasse. Herudover ønskes to stalde ombygget, og der er søgt om lovliggørelse af nyopført maskinhus.

I stedet for dyreenheder skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af husdyrbrugets staldarealer. I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der er foretaget en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). I beregningerne for den ansøgte drift indgår, at staldarealerne udvides med de nye stalde.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Fugdalvej 11, som ligger ca. 400 m sydvest for staldene. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Hejnsvig, der ligger ca. 1,5 km i sydøstlig retning.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De nye anlæg opfylder samtlige disse afstandskrav.

Anlæg, besætning og gødning

Der er ansøgt om miljøgodkendelse til at opføre en ny farestald på ca. 2.195 m², en ny løbe-/drægtighedsstald på ca. 3.990 m², og en ny klimastald i to dele på hhv. 1475 m² og 1670 m², umiddelbart nord for den eksisterende bygningsmasse. Den nuværende sostald skal ombygges til klimastald til smågrise, og den nuværende poltestald skal i fremtiden anvendes til buffer-/sygestald. Der er desuden søgt om lovliggørelse af nyopført maskinhus. Ejendommens produktionsareal vil i alt blive udvidet til 9.212 m².

Husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer kan ses i bilag 2.

Gylle opbevares i tre gyllebeholdere på hhv. 1.240 m³, 2.010 m³ og 4.000 m³ på ejendommen, og i en gyllebeholder på Fugdalvej 12 på 1.500 m³. Den største gyllebeholder er overdækket. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Staldanlæg og gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. areal er lille.

På baggrund af beregningerne i ansøgningen er det kommunens vurdering, at staldene og gødningsopbevaringen på Fugdvej 8 kan overholde disse krav.

Støv, støj, lys, skadedyr og lugt

Ansøger oplyser, at den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg. Der er ikke støvgener i forbindelse med blanding af foder, da foderet opbevares i udendørs siloer, hvorefter det transporteres ind i stalden og udfodres. Der vil ikke forekomme støv i forbindelse med blanding af foder, da dette sker i lukkede systemer og indendørs. Ved overførsel af foder til andre bygninger, vil denne overførsel ligeledes ske i lukkede systemer.

I forbindelse med at der strøs med halm, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne. I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling ved trafik til og fra ejendommen. Generelt vurderer ansøger, at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

De væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, støj fra transport m.v. I ansøgningen er det oplyst, at der ikke sker en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativt tæt afstand på nabo betyder, at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder og afhentning af gylle og vil ikke give gener. Når størrelsen af produktionsanlægget tages i betragtning, vurderer ansøger, at husdyrbruget kan ændres uden at medføre forøgelse af støj og gener i omgivelserne.

I ansøgningen oplyses, at der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang. De til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, følges. Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning. Ansøger vurderer, at med håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, vil det ansøgte projekt ikke medføre gener for de omkringboende.

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstigt lys i staldene. Lyset i staldene vil være tændt, når der arbejdes i staldene, eller når der er behov for det. Der vil være lys i løbeafdelingen (bygning 2 jf. figur 2) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes. Udendørs belysning er uden sensor og tændt efter behov. Lys ved udleveringsrampe er kun tændt ved pålæsning af grise. Ansøger vurderer, at udendørs belysning ikke vil være generende for omgivelserne og trafikken.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Fugdølvej 8 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne miljøgodkendelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vurderer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Ejendommen ligger ikke inden for områder, som er omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kultur, landskab eller natur.

Der er ansøgt om udvidelse med staldbygninger og et maskinhus, som udføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, ligger ca. 2,5 km mod nordøst. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler, Landbrug
Billund Kommune

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. bygge-reglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kom-mune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktio-ner, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produk-tioner"), som givet nedenfor.

Staldnavn Bygn.nr. jf. bilag 2	Bygnings- areal (m ²)	Dyre- og staldkategori	Produktions- areal (m ²)
Ansøgt drift			
1. Farestald Ny	2194	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1560
2. Løbe-/drægtig- hedsstald Ny	3991	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2800
3a. Klimastald hangri- se Ny	1669	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1100
3. Klimastald (tidl. sostald) Renoveret	1474	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1030
4. Polte- og kli- mastald Eksisterende	1627	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1313
	632	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, Biomodul (luftrenser)	553
	387	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	276
5. Aflastningsstald Eksisterende	735	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	580
I alt	12709		9212

Vilkår vedr. luftrensning:

6. Der skal være etableret biologisk luftrensningsanlæg i 2 sektioner i stald nr. 4, jf. bilag 2. Luftrensningsanlægget skal have en reduktionseffekt på minimum 48 % i årsgennemsnit i ammoniakemissionen fra sektionerne.
7. Luftrensningsanlægget skal være forsynet med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar.
8. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
9. Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 45 pascal (Pa).
10. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
11. Løse vand fra anlægget skal ledes til gyllebeholder.

Vilkår vedr. gyllekøling:

12. I gyllekanalerne under stier i staldene skal der etableres gyllekøling i det omfang og med den effekt i forhold til ammoniakfordampning, der er anført i godkendelsens tabel 3, og som gengivet nedenfor.

Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Renseeffekt (%)
1. Farestald Ny	2194	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	13,8
2. Løbe-/drægtighedsstald Ny	3991	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	13,8
3a. Klimastald hangrise Ny	1669	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
3. Klimastald (tidl. sostald) Renoveret	1474	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
4. Polte- og klimastald Eksisterende	1627	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	13,8
	632	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, Biomodul (luftrenser)	0
	387	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
5. Aflastningsstald Eksisterende	735	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0

13. Etablering af de nye stalde må ikke påbegyndes, inden virksomheden har redegjort overfor tilsynsmyndigheden, at gyllekølingsanlæggene kan tilvejebringe den forudsatte reduktionseffekt på 13,8 %. Redegørelsen skal indeholde beskrivelse og tegningsmateriale for varmeslangernes placering i

staldenes gyllekanaler, anlæggets procesmæssige opbygning, relevant tegningsmateriale og anlægsdata, herunder datamateriale fra anlægsløseren, samt beregningsmæssig redegørelse for anlæggets ydelse og den afledte reduktion i ammoniakemissionen. Redegørelsen skal være baseret på grundlaget for teknologien "Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)" på Miljøstyrelsens Teknologiliste og skal belyse relevante nøgletal herfra, herunder opgørelse af det kølede areal i hvert staldafsnit og summen heraf og varmepumpens leverede årlige køleydelse.

14. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Alternativt skal varmepumperne være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid. Den årlige driftstid fastsættes, når anlæggene er detailprojekteret.

15. Varmepumper skal levere en årlig køleydelse, som mindst er ligeså stort, som det er dokumenteret nødvendigt (jf. vilkår 13) for at opnå den reduktionseffekt, der er forudsat i ansøgningen.
16. Gyllekølingsanlæg skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlæg må ikke kunne genstarte automatisk.
17. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
18. Ved udskiftning af varmepumpe, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.

Vilkår for gyllebeholdere:

19. Ved gyllebeholdere skal der, såfremt beholderen er udstyret med en pumpeanordning, være etableret en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller nedsives, når pladsen forinden er rengjort efter brug.
20. Gyllebeholderen (bygning 8 i bilag 2) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
21. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Vilkår for nye bygninger:

22. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningen. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Gødningsopbevaring og -håndtering

23. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

24. Der skal være etableret vandmålere på husdyrbruget, som måler vandforbruget til bygninger og drift, som vedrører husdyrproduktionen. Vandforbruget skal aflæses og journalføres mindst én gang årligt.
25. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
26. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de i den miljøtekniske beskrivelse nævnte størrelser. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegningsmuligheder.

Affald

27. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
28. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

29. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
30. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

31. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
32. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

33. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder.
34. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

35. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

36. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
37. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.

38. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
39. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

40. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

41. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
42. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
43. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

44. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
45. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningen.

Driftsforstyrrelser og uheld

46. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

47. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan lilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
48. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
49. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

50. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de i bilag 4 oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

51. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
52. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
53. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkra-
ver overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis
støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rappor-
teres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning,
og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til
dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller bereg-
nede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til til-
synsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har
fremsat anmodning herom.

Vilkår vedr. luftrensning:

54. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende regi-
streres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
55. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om ser-
viceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kon-
trolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibre-
ring af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Servi-
ceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
56. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er
ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
57. Logbogen/den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt do-
kumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på
husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlan-
gende.

Vilkår vedr. gyllekøling:

58. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-cer-
tifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølings-
anlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum be-
stå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alar-
men samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
59. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og
varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en
varighed på mere end 2 uger.
60. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de
årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på

husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophør

61. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Fugdalvej 8, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1 og 4, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Det fremgår af bilag 5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der den 21. februar 2017 blev offentliggjort en BAT-konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin".

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal endvidere, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 3, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1, skal det ved revurderingen sikres, at kravene i bekendtgørelsens § 24, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 25, 26 og 34, overholdes.

Med denne nye miljøgodkendelse vurderes samtlige vilkår og samles heri, således at husdyrbruget fremover alene reguleres ved denne nye afgørelse. Husdyrbrugets indretning, drift og emissioner vurderes i forhold til opfyldelse af nugældende BAT-krav, herunder krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1 og i ovennævnte BAT-konklusion, og det er kommunens vurdering, at en selvstændig revurdering af den oprindelige miljøgodkendelse med tilhørende tillæg dermed er unødvendig. Det fastsættes derfor, at næste regelmæssige revurdering af miljøgodkendelsen skal ske i 2030, når der er forløbet 10 år efter meddelelsen af denne afgørelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøgodkendelse annonceres den 20. august 2020 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 26. august 2020 i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Fugdøl Toftegård ApS, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Helle Borum, hbo@sagro.dk

Desuden sendes den endelige afgørelse til de hørte, som har fremsat bemærkninger i forbindelse med høring af udkast til miljøgodkendelse:
Ejer, Lillevej 3, 7250 Hejnsvig

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 17. september 2020.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt af reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet SAGRO indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Fugdølvej 8, idet der ønskes godkendelse til udvidelse af anlæg og besætning. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgnings-system på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 4. juni 2020 (version 4). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte udvidelser og ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift, herunder den ansøgte udvidelse af staldanlæg og besætning, i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, at IE-husdyrbrug, hvilket omfatter Fugdølvej 8, skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i § 42, stk. 2. Det fremgår af § 69, stk. 5, at kravet om at anvende et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrbruget skal herefter kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk.

2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelse af godkendelsen.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Fugdølvej 11, som ligger ca. 400 m sydvest for staldene. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Hejnsvig, der ligger ca. 1,5 km i sydøstlig retning.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 72, stk. 4. Af-

⁵ Bekendtgørelse nr. 1011 af 22/06/2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

standskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.

- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg.

I bilag 2 fremgår husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer.

Ansøger oplyser, at afstandskravene i lovens § 6 og § 8 overholdes.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlægsmæssige udvidelser og ændringer kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at de ansøgte placeringer ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne. Maskinhuset opføres ca. 15 m fra naboskel, men da der er tale om en hal til maskiner og foder, vurderes afstandskrav i § 8 i Husdyrbrugloven ikke at være gældende.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i § 33 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Ved godkendelsen fra 2017 blev husdyrbruget godkendt efter reglerne i den da gældende Husdyrbruglov til en svinebesætning på maksimalt 406,7 DE, som disse var oplyst fordelt på dyretyper og fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper). Der er ikke ansøgt om flexgrupper.

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er nu ansøgt om miljøgodkendelse til at opføre en ny farestald på ca. 2.195 m², en ny løbe-/drægtighedsstald på ca. 3.990 m², og en ny klimastald i to dele på hhv. 1475 m² og 1670 m², umiddelbart nord for den eksisterende bygningsmasse. Den nuværende sostald skal ombygges til klimastald til smågrise, og den nuvæ-

rende poltestald skal i fremtiden anvendes til buffer-/sygestald. Der søges desuden om lovliggørelse af nyopført maskinhal. Ejendommens produktionsareal vil i alt blive udvidet til 9.212 m². De nye stalde opføres i samme farvenuancer som de eksisterende stalde.

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift i det digitale ansøgningsystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn Bygn.nr. jf. bilag 2	Bygnings- areal (m ²)	Dyre- og staldkategori	Produktions- areal (m ²)
Ansøgt drift			
1. Farestald Ny	2194	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1560
2. Løbe-/drægtighedsstald Ny	3991	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2800
3a. Klimastald hangrise Ny	1669	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1100
3. Klimastald (tidl. sostald) Renoveret	1474	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1030
4. Polte- og klimastald Eksisterende	1627	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1313
	632	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, Biomodul (luftrenser)	553
	387	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	276
5. Aflastningsstald Eksisterende	735	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	580
I alt	12709		9212
Nudrift			
3. Klimastald (tidl. sostald)	1474	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1274
4. Polte- og klimastald	2014	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1589
	632	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, Biomodul (luftrenser)	553
5. Aflastningsstald (tidl. klimastald)	735	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	580
I alt	4855		3996
8 års drift			
3. Klimastald (tidl. sostald)	1474	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1274
5. Aflastningsstald (tidl. klimastald)	735	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	580
6. Slagtesvinestald (nedrevet)	658	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	494

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger og opgørelser af de eksisterende og fremtidige produktionsarealer (se bilag 2).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Ansøger oplyser, at produktionsarealet i denne ansøgning er opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne på tegninger. Der er fratrukket gangarealer. Inventar og foderkrybber ikke fratrukket.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal endvidere ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁶ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

⁶ BEK nr. 904 af 16-06-2020. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun flydende husdyrgødning. Gylle opbevares i tre gyllebeholdere på hhv. 1.240 m³, 2.010 m³ og 4.000 m³ på ejendommen, og i en gyllebeholder på Fugdølvej 12 på 1.500 m³. Den største gyllebeholder er overdækket. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

Kommunens vurdering

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler. Vilkårene om virkemidler og miljøteknologi i den gældende godkendelse eller tilladelse for det pågældende staldafsnit fastholdes med den relative ammoniakreducerende effekt, som de tillægges at have på afgørelsestidspunktet.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2017 er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakemission fra staldene under forudsætning af, at der i et staldafsnit på 632 m² (to sektioner) i stald 4 er etableret luftrensning med en ammoniakreducerende effekt på 48 %. I godkendelsen er der stillet vilkår om etablering af teknologien med den anførte effekt. På den baggrund er beregningerne af ammoniakemissionen i "nudrift" i ansøgningen til denne nye sag baseret på den rensningseffekt i det pågældende staldafsnit.

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at stalde og gødningsoplag på Fugdølvej 8 maksimalt må være på 9.355 kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 9.350 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Fugdølvej 8 kan dermed overholdes med en margin på 5 kg NH₃-N/år.

Beregningerne af den faktiske ammoniakemission fra staldene i den ansøgte drift er baseret på, at der anvendes luftrensning i 2 sektioner af stald 4 samt gylle-

køling i staldenes afsnit med en ammoniakreducerende effekt som anført i nedenstående skema.

Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Renseeffekt (%)
1. Farestald Ny	2194	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	13,8
2. Løbe-/drægtighedsstald Ny	3991	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	13,8
3a. Klimastald hangrise Ny	1669	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
3. Klimastald (tidl. sostald) Renoveret	1474	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
4. Polte- og klimastald Eksisterende	1627	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	13,8
	632	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, Biomodul (luftrensere)	0
	387	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	13,8
5. Aflastningsstald Eksisterende	735	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0

Tabel 2: Renseeffekt fra gyllekøling i staldene

Kommunens vurdering

Overholdelse af BAT for ammoniakemissionerne er baseret på de anvendte staldsystemer og på anvendelse af ammoniakreducerende teknikker. I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" er der opstillet vilkår, som fastlægger anvendelse af de staldsystemer, der er lagt til grund for beregningerne af husdyrbrugets ammoniakemissioner. Der skal herudover opstilles vilkår, som fastlægger anvendelsen af ammoniakreducerende teknikker:

Overdækning af gyllebeholdere

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug) er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Der stilles vilkår vedrørende indretning og drift af overdækning på husdyrbrugets største gyllebeholder, som foreslået i teknologilisten.

Luftrensningsanlæg

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2017 er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakemission fra staldene under forudsætning af, at der i 2 sektioner i stald 4, jf. bilag 2, er etableret luftrensning med en ammoniakreducerende effekt på 48 %. I godkendelsen er der stillet vilkår om etablering af teknologien med den anførte effekt. På den baggrund er beregningerne af ammoniakemissionen i "nudrift" i ansøgningen til denne nye sag baseret på denne rensningseffekt i stald 4.

Anlægget er et 2-trins biologisk luftrensningsanlæg fra Skov A/S, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over rensningsteknologier. Der stilles vilkår til

anlægget som foreslået i teknologilisten. Herudover stilles der vilkår til bortledning af lænsevand fra anlægget.

Gyllekøling

Med henblik på at reducere ammoniakemissionerne fra det ansøgte fremtidige husdyrbrug til BAT-niveau er det i ansøgningen lagt til grund, at der etableres gyllekøling i stald nr. 4 (hvor der ikke er luftrensning) samt i de nye stalde, med en driftseffekt af gyllekølingen på 13,8 %. Der stilles vilkår om etablering af gyllekøling i staldene og om den krævede reduktionseffekt. Da ansøgningen ikke indeholder et detailprojekt for gyllekølingsanlægget stilles der vilkår om fremsendelse af en redegørelse for anlæggets udførelse, specifikationer og ydelse mv., inden etablering af staldene.

Der stilles desuden vilkår svarende til Miljøstyrelsens foreslåede standardvilkår, idet vilkårene tilpasses den situation, at de relevante nøgletal først fremstilles i forbindelse med anlæggets detailprojektering.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at foderet, der anvendes på ejendommen, opbevares i udendørs siloer samt i foderladen i den nordlige ende af poltestalden (bygning 4).

Grisene fodres 2-3 gange dagligt med automatisk foderanlæg. Der er egen produktion af foder. Indkøb af råvarer sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering.

Der er installeret 3-i-1 automater i staldene, hvorfra grisene får vand og foder, og hvori der er legetøj til aktivering af grisene. Foderanlæg justeres jævnlige, således at den udfodrede mængde svarer til dyregruppen, og unødigt foderspild minimeres. Tørfodringsanlægget er udstyret med føler, der sikrer at fodringanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug i den eksisterende og den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt	Kommentar
El	500.000 kWh	?	Forbruget vil stige, da der kommer større pumper på gyllekølingsanlægget og det skal køre mere. Flere stalde skal opvarmes.
Fyringsolie	37.000 l	37.000 l	Forbruget vil formodentlig falde, da overskudsvarme fra gyllekøling udgør en større andel.
Vand	11.910 m ³	18.000 m ³	Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der er egen boring, som anvendes både i beboelsen samt til svineproduktionen.

Tabel 3: Energi- og vandforbrug

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, luftrensning i poltestald, gyllekøling, belysning, foderfremstilling og udfodring.

I ansøgningen er der oplyst følgende om energi- og vandbesparende foranstaltninger:

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret, hvorved unødigt elforbrug undgås. Til opvarmning af stalde anvendes der overskudsvarme fra gyllekøling.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Kommunens vurdering

Billund Kommune kan tilslutte sig ansøgers vurderinger, og det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune.

Affald fra husdyrbruget kan inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet- og lakeret træ)
- Farligt affald (lysstofrør og sparepærer, spraydåser, oliefiltre, batterier)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, tomme medicinglas, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdigt byggemateriale)

Forbrændingseget affald, herunder bl.a. pap, papir og plastik fra produktionen opbevares indtil aflevering på genbrugsplads, - alternativt kommes det i affaldscontainer.

Normalt forefindes der ikke "ikke-forbrændingseget affald" (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.) på ejendommen, men i tilfælde af den type affald, bortskaffes det til kommunal modtagestation.

Eventuelt jernaffald, bortskaffes til skrothandler.

Der opbevares ingen medicinrester, tom medicinemballage eller spidse og skarpe genstande på ejendommen. Hvis der skulle forekomme medicinrester på ejendommen, afleveres dette på apotek eller til dyrlægen. Kanyler og tomme medicinflasker opbevares på ejendommen i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering på kommunal modtagerstation.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer eller spraydåser opbevares indendørs indtil aflevering på kommunal modtagerstation – alternativt kommes det i affaldscontainer.

Spildolie bortskaffes til producent/leverandør af olie, da det er maskinforhandler, der skifter olie på maskiner.

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på plads syd for ejendommen. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Afhentning sker efter behov.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Spildevand

I ansøgningen oplyses flg. vedr. spildevand:

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Køreveje og lignende er grusbelagte, og der ledes ikke overfladevand til dræn og vandløb herfra.
- Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes via drænledninger til vandløb syd for ejendommen.
- Tagvandet fra den nye staldbygning vil blive koblet på eksisterende drænledninger og vil dermed blive ledt til vandløb.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld vurderes det, at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 4. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Fugdølvej 8 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	1.233 m	1,6 km
B: Samlet bebyggelse	900 m	1,6 km
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	468 m	490 m

Tabel 5. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Der er ikke regnet med en lugtreducerende effekt af gyllekøling eller af luftrenser.

Kommunens vurdering

Geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

I beregningerne for Fugdølvej 8 er det uden betydning, om der indregnes tillæg ved byzone og samlet bebyggelse, idet den vægtede gennemsnitsafstand til disse områder under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden. Der ligger ingen husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltboligerne i området.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 1443 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, samt at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Det er i januar 2018 optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, at gyllekøling har en lugtreducerende effekt på op til 20 % ved maksimal drift. I ansøgningen til sagen om Fugdølvej 8 er der dog ikke forudsat nogen lugtreducerende effekt af den anvendte gyllekøling. På den baggrund stilles ikke lugtrelaterede vilkår om drift af gyllekølingsanlægget. Det må dog vurderes, at driften af anlægget medfører, at lugtpåvirkningerne i omgivelserne vil være mindre end det, der er beregnet i ansøgningen.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i nærværende afgørelse.

Støj, rystelser og transport

Støj

I ansøgningen er det oplyst, at de væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, støj fra transport m.v. Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres der i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Pumpning af gylle fra stald til fortank sker ugentlig ved hjælp af elpumpe. Overpumpning af gylle fra beholder til lastvogne sker med sugekran. Omrøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark og sker primært om foråret.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativ tæt afstand på nabo betyder at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder og afhentning af gylle og vil ikke give gener.

Ansøger vurderer, at husdyrbruget på Fugdavej 8 i betragtning af type og størrelse af produktionsanlægget, kan ændres uden at medføre forøgelse af støj og gener i omgivelserne.

Rystelser

Det er oplyst i ansøgningen, at brug af maskiner i landbruget i nogle tilfælde kan give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Transport

Ansøger oplyser, at der er én indkørsel til ejendommen, og at der er gode oversigtsforhold ved ud- og indkørsel.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	100	156	3 ugentlige transporter
Brændstof	10	10	
Husdyrgødning	390	730	
Ahentning af dyr	55	69	
Døde dyr	55	55	
Affald erhverv	30	30	
Affald beboelse (kommunal)	26	26	
Dyrlæge	12	12	
Øvrige (fragtbil o.l.)	40	50	
Samlet antal transporter	718	1.138	Det svarer til gennemsnitligt 22 ugentlige transporter til/fra ejendommen.

Tabel 6: Transport før og efter udvidelse

Transporter foregår normalt i dagtimerne på hverdage. I højsæson for udbringningen af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller

udenfor normal arbejdstid. Andre transporter til ejendommen vil kun medføre kortvarig støj. De fleste af transporterne foregår i dagtimerne. Levering af grise til slagteriet kan dog forekomme på alle tider af døgnet.

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Udvidelsen medfører en udvidelse af transportbehovet på ca. 58 %, som primært stammer fra øget transport af gylle og foder.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁷ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Fugdølvej 8 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Fugdølvej 8 vil kunne drives som ansøgt, uden at transport til og fra husdyrbruget medfører miljøpåvirkninger i omgivelserne, som er uforenelige med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

⁷ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg.

Der er ikke støvgener i forbindelse med blanding af foder, da foderet opbevares i udendørs siloer, hvorefter det transporteres ind i stalden og udfodres. I forbindelse med seneste udvidelse blev der opført en foderlade i den nordlige ende af poltestalden. Der vil ikke forekomme støv i forbindelse med blanding af foder, da dette sker i lukkede systemer og indendørs. Ved overførsel af foder til andre bygninger, vil denne overførsel ligeledes ske i lukkede systemer.

I forbindelse med at der strøs med halm vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling ved trafik til og fra ejendommen.

Generelt vurderer ansøger, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

I ansøgningen oplyses, at der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus for at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Ansøger vurderer, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil forekomme gener for de omkringboende.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Det er oplyst, at husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstigt lys i staldene. Lyset i staldene vil være tændt, når der arbejdes i staldene, eller når der er behov for det.

Udendørs belysning er uden sensor og er tændt efter behov. Lys ved udleveringsrampe er kun tændt ved pålæsning af grise.

Der vil være lys i løbeafdelingen (i bygning 2 jf. bilag 2) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes.

Der bliver formodentlig lys i gavlene på de nye stalde – eller som minimum ved nye læsseramper. Der er ikke helt taget stilling til den del endnu.

Ejendommen er afskærmet af læhegn mod landskabet til alle sider, og ansøger vurderer, at udendørs belysning ikke vil være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte udvidelse fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger, stilles der endvidere vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og åbninger i bygningerne.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger har om landskabspåvirkninger angivet, at husdyrbruget er placeret i landzone i Billund kommune, i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet. Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger.

Ansøger har undersøgt anlæggets placering i forhold til forskellige udpegninger i Kommuneplan 2017 – 2029, som viser, at ejendommen ligger uden for udpegninger af områder med særlig landskabelig værdi.

Ejendommen ligger inden for særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

De nye staldbygninger placeres, så det visuelle indtryk blive en mere samlet enhed end det udtryk, der er i dag. Der er læhegn til alle sider, hvilket bevirker, at indblikket til ejendommen er sløret.

På grund af bygningernes afdæmpede farver, den eksisterende, afskærmende beplantning og den relativt lange afstand til naboer mod vest, nord og syd vurderer ansøger, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller naboer.

Kommunens vurdering

De ansøgte udvidelser og ændringer ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 23.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og Kommuneplan 2017 - 2029, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer. I skel mod syd ligger et beskyttet sten-/jorddige. Der er ikke ansøgt om byggeri, der vil kunne beskadige eller ødelægge diget.

Fugdavej 8 er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til særligt værdifulde landbrugsområder, hvor landbrugets udviklingsmuligheder og investeringsinteresser vægtes højt.

Ejendommen ligger uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

De nye stalde skal etableres på et areal, der skrånede mod syd. Der vil blive gravet ud til staldene, så de bliver anlagt i niveau med gyllebeholderne og den eksisterende stald, bygning 3, jf. bilag 2. Der er desuden gravet ud til maskinhuset, der derved kommer til at ligge i niveau med ejendommens øvrige maskinhuse. Alle nye bygninger vil dermed ligge helt eller delvist skjult af det omgivende terræn og af eksisterende bygninger og læhegn.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med udpegninger i kommuneplanen.

Samlet set er det kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Følgende er oplyst i ansøgningen:

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en

slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Elpumper er sikret med anordning (typisk en timer), der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Ansøger oplyser, at ved et evt. udslip, vil der benyttes halmballer til at skabe en dæmning, så gyllen ikke spreder sig over et større område. Cirka 25 m syd for den midterste gyllebeholder ligger en markboring. Der er en 0,5 m høj kant på boringen, som vil afbøde gylleindtrængning, hvis uheldet skulle være ude. Der er beton rundt om boringen og terrænet er fladt omkring den, så iflg. ejer vil gyllen løbe udenom huset før det når boringen. Ved et evt. gylleudslip vil man med rendegraver kunne afspærre for boringen (opdæmme jord), så gyllen ikke trænger ned i boringen.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Ansøger vurderer, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for indvindingsområder og indvindingsoplande, men inden for områder med særlige drikkevandsinteresser

Ifølge ansøger er der fem olietanke i brug på ejendommen - fire tanke i maskinhuset og en i sostalden. Ved spild af olie skal kommunen kontaktes.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der stilles derfor alene vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁸ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugsloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 9.351 kg N/år. Dette indebærer en meremission i forhold til nudriften på 3.474 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 6.527 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 4	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning 8-års drift (Kg N/år)	Merbelastning Nudrift (Kg N/år)	Total-belastning (Kg N/år)	Ruhed natur
1	-	Eng	800	0,4	0,2	0,6	Mk
2	3	Mose	680	0,5	0,2	0,7	Mk
3	2	Hede	1.650	0,1	0,1	0,2	Bn
4	1	Tør hede	2.500	0,1	0	0,1	Bn

Tabel 7. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

Kumulation er sat til 0 for alle punkter, og ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkt 1 og 2 er "Blandet natur med middel bevoksning", og i punkt 3 og 4 er "Blandet natur med lav bevoksning". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

⁸ BEK nr. 1595 af 06/12/2018. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i Kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug.

Da den beregnede totaldeposition for Fugdølvej 8 er 0,1 kg N/år, er det dog uden betydning, om der indregnes reduktion for kumulation, idet der under alle omstændigheder tillades en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/år i Kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i 1 stk. kategori 2-natur (hede), jf. ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 2,5 km.

Hedeområder ved Store Råbjerg er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. For gælder, at områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Da hverken en mer- eller totaldeposition fra ejendommen overstiger 0,2 kg N/år, er det Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Fugdølvej 8 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 36, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur omfatter jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2:

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til to repræsentative § 3 arealer, jf. ovenstående skema.

Punkt 1 i bilag 4 repræsenterer en § 3 registreret eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Med en mer- og totaldeposition på under 1 kg N/ha/år er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på engen.

Punkt 2 i bilag 4 repræsenterer en § 3 registreret mose, der er omfattet af Kategori 3-natur og dermed beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Da hverken mer- eller totaldeposition på det nævnte naturareal overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Det fremgår af Miljøstyrelsens Miljøgis Husdyrregulering, at der ikke er registreret Kategori 3-skove inden for 1000 m af ejendommen.

Udover ovennævnte naturtyper er der også en del søer i området. Hovedparten af næringsstofflørslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra de tilstødende arealer. Kommunen har ingen gældende retningslinjer for søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vand-

huller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke medfører en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpeelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Fugdvej 8 eller ved ejendommens udbringningsarealer, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil Odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes foruden spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registeret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder,

hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer inden for en afstand af 1000 meter fra anlægget. Der er ikke registreret Bilag IV padder i disse søer.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb eller søer, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb og søer.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I ovenstående gennemgang er ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT indarbejdet i de enkelte afsnit. Herudover oplyser ansøger følgende:

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde.
- Delvis spaltegulv i to-klimastald
- Delvis spaltegulv 25-49% i poltestaldene
- Luftrenser (punktudsug) i poltestald fra 2018
- Gyllekøling (13,8% ammoniakreduktion) i de nye stalde (2020) samt poltestalden fra 2017
- Teltoverdækning på den største gylletank (4.000 m³).

Gylleforsuring er fravalgt, da der er luftrenser i en del af poltestalden fra 2018 og bliver gyllekøling i de øvrige nye stalde. Der er ingen miljøgevinst ved etablering af flere ammoniakreducerende teknologier i samme stald, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hypig udslusning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde med drænedede gulve.

Fast overdækning af de 3 ældste gyllebeholdere er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvildelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som på baggrund af EU's BREF – note "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, juli 2003" anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Fugdølvej 8 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 3 foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 3 bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med disse BAT-referencer, som er opstillet i bilag 3.

Ophør

Ansøger oplyser, at ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Alternative muligheder

Det er anført i den indsendte miljøkonsekvensrapport, at der, udover den valgte løsning, er vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Der har været overvejet at opføre den nye stald længere mod nord i forlængelse af drægtighedsstalden. Det er fravalgt pga. meget store terrænmæssige forskelle. Der vil skulle flyttes meget store mængder jord for at kunne bygge nordligere.

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderer ansøger, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

Den ansøgte placering af de nye stalde og maskinhuset i tilknytning til de eksisterende stalde og driftsbygninger begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor husdyrbrugets logistiske ønsker vedrørende indretningen bør imødekommes.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.

3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Situationsplan samt eksisterende og fremtidige produktionsarealer
- Bilag 3: BAT-skema
- Bilag 4: Beskyttet natur inden for 1.000 m fra anlægget